



# PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-04-04

NR: 25

KONTAKT: Tomas Lundberg, Pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK  
SE-103 37 Stockholm  
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00  
Fax +46 8 21 05 31  
registratorn@riksbank.se  
www.riksbank.se

## ■ Viktigt värna om långsiktig stabilitet i EMU

Vice riksbankschef Irma Rosenberg framträdde under fredagen vid ett EMU-seminarium arrangerat av högskolan i Jönköping. Där diskuterade hon bl.a. svensk stabiliseringspolitik i EMU.

"Om Sverige går med i valutaunionen ligger ansvaret för den nationella stabiliseringspolitiken på regering och riksdag och finanspolitiken. Med flytande växelkurs har penningpolitiken en central roll i stabiliseringspolitiken. Blir vi däremot fullvärdiga medlemmar i EMU är det finanspolitiken som får ta huvudansvaret på nationell nivå. På EMU-nivå är det däremot den europeiska centralbanken, ECB, som ansvarar för stabiliseringen av euroområdet", sade Irma Rosenberg.

"Under cirka 70 av de senaste 100 åren har Sverige haft en fast växelkurs mot viktiga valutor. Periodvis har det fungerat bra, periodvis sämre. I debatten om EMU är det framför allt minnena från fastkursarrangemangen under 1970- och 80-talen som dominerar diskussionen. Den ekonomiska politiken visade sig under dessa år inte vara långsiktigt hållbar; inflationen tilläts stiga samtidigt som det blev allt svårare att hålla nere arbetslösheten. De offentliga utgifterna ökade kontinuerligt, även under år med högt resursutnyttjande. Och trots att skatterna höjdes växte statsskulden. Värdet på kronan skrevs vid flera tillfällen ned för att förbättra kostnadsläget. Men någon omläggning av den ekonomiska politiken kom aldrig riktigt till stånd förrän ekonomin hamnade i djup kris i början av 1990-talet. Erfarenheterna från dessa år kan kanske förklara den oro vissa kanske känner för att återgå till ett system med fast växelkurs gentemot euroländerna som ett EMU-inträde innebär. Krisen i början av 1990-talet medförde att den ekonomiska politiken lades om: låg inflation blev det allt annat överskuggande målet samtidigt som statsfinanserna sanerades. Det lade grund för en varaktig återhämtning", sade Rosenberg.

"Idag har former för en långsiktigt hållbar politik etablerats. Prisstabilitetsmålet har brett stöd och förutsättningarna för ordning och reda i statsfinanserna över en konjunkturcykel har förbättras tack vare de nya regelverk som utformats under 1990-talet. God budgetdisciplin är viktigt för en effektiv stabiliseringspolitik samtidigt som den ekonomiska politiken är långsiktigt hållbar. Det är en av anledningarna till att jag tycker det är viktigt att inte ge efter för kraven på att lätta på Stabilitets- och tillväxtpaktens regler för högsta



■ tillåtna underskott. Problemet är att de stora länderna i euroområdet inte hållit tillräcklig hög budgetdisciplin under år med gynnsam tillväxt”, sade Irma Rosenberg.

”Jag medverkade i utredningen om stabiliseringspolitik i valutaunionen (STEMU) som förra året presenterade ett antal förslag som syftade till att förbättra förutsättningarna för finanspolitiken att axla ansvaret för stabiliseringspolitiken vid ett eventuellt deltagande i valutaunionen. Förslagen handlade bl.a. om tydliga mål och beslutsformer. I Riksbankens remissvar till utredningen förslag banken att det skulle prövas om delar av det ramverk som Riksbanken arbetar utifrån skulle kunna överföras till finanspolitiken: Ett tydligt mål, klara och förutsägbara beslutsprocesser och handlingsregler samt att besluten tas under stor öppenhet för att politiken ska kunna förstås och utvärderas. Jag tycker inte att det är några stora principiella skillnader mellan utredningens förslag och dem i Riksbankens remiss. Det handlar i grund och botten om att skapa ett tydligt ramverk för finanspolitiken som lägger grund för en effektiv hantering av eventuella störningar men också fungerar som stöd för en stabil utveckling på lång sikt genom att förankra förväntningar bland pris- och lönesättare i ekonomin”, sade Rosenberg.

”Blir det ett ja i folkomröstningen i september väntas Sverige gå med i ERM2. De svenska räntorna kommer i ökad utsträckning att bestämmas av det europeiska ränteläget ju närmare dagen för ett inträde i EMU vi kommer. Det innebär att handlingsutrymmet för penningpolitiken successivt snävas in. Finanspolitiken får den stabiliseringspolitiska huvudrollen. Har finanspolitiken då givits tydliga ramar för hur stabiliseringspolitiken ska bedrivas kan jag inte jag se några skäl för att svensk ekonomi inte ska kunna fortsätta på den stabilitetsorienterade väg den slagit in på sedan 1990-talet”, avslutade Irma Rosenberg.